

Quickscan soortenbescherming voor wijziging Lingemeer en Blauw Kampse plas, Echteld

Toetsing in het kader van de Omgevingswet en aanvullend onderzoek poelkikker

[redacted]

WAARDEN BURG Ecology

we consult nature.

Quickscan soortenbescherming voor wijziging Lingemeer en Blauw Kampse plas, Echteld

Toetsing in het kader van de Omgevingswet en aanvullend onderzoek poelkikker

[redacted]

Status uitgave: definitief versie 2

Rapportnummer:	26-157
Projectnummer:	26-0377
Datum uitgave:	23 juni 2026
Projectleider:	[redacted]
Tweede lezer:	[redacted]
Foto omslag:	Waardenburg Ecology
Opdrachtgever:	K3 Wanraaij 2, 6673 DN Andelst Postbus 200 6660 AE Elst (Gld)
Referentie opdrachtgever:	mail d.d. H. Hooijer 22 april 2026
Akkoord voor uitgave:	[redacted]
Datum akkoord:	29-05-2026

Graag citeren als: Emond, D. & L.S.A. Anema, 2026. Quickscan soortenbescherming voor wijziging Lingemeer en Blauw Kampse plas, Echteld. Toetsing in het kader van de Omgevingswet en aanvullend onderzoek poelkikker. Rapport 26-157. Waardenburg Ecology, Culemborg.

Trefwoorden: Omgevingswet, ontgronding, steenuil.

Waardenburg Ecology is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Waardenburg Ecology. Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Waardenburg Ecology voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Waardenburg Ecology / K3
Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Waardenburg Ecology, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Waardenburg Ecology is een handelsnaam van Bureau Waardenburg BV. Lid van de brancheverenigingen Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Waardenburg Ecology hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Waardenburg Ecology Varkensmarkt 9, 4101 CK Culemborg, 0345 512710
info@waardenburg.eco, www.waardenburg.eco

Inhoud

Samenvatting 4

1 Inleiding 5

2 Beschrijving plangebied en voorgenomen activiteit 11

3 Functie voor beschermde soorten 18

4 Effecten en beoordeling Ow 26

5 Maatregelen 29

6 Overige kwetsbare soorten 31

7 Toetsing aan de Ow - Houtopstanden 32

8 Conclusie en aanbevelingen 33

Literatuur 36

Samenvatting

De voorgenomen ontgrondingswijziging te Echteld heeft betrekking op meerdere deelgebieden en is te beschouwen als een flora- en fauna-activiteit in de zin van de Omgevingswet. In deze rapportage zijn de effecten van de ingreep op beschermde soorten en overige kwetsbare soorten[1] op basis van een bronnenonderzoek, een oriënterend veldonderzoek en aanvullend onderzoek naar poelkikker beoordeeld in het kader van de Omgevingswet, onderdeel natuur (soortenbescherming). Effecten op beschermde gebieden en houtopstanden zijn op voorhand uitgesloten.

Beschermde soorten
De werkzaamheden in deelgebied Zijveling kunnen leiden tot effecten op beschermde poelkikker waarvoor een vergunningplicht geldt. Hierbij is sprake van van schadelijke handelingen, waarvoor een omgevingsvergunning voor een Flora- en fauna activiteit nodig is. Aanvullend zijn maatregelen nodig om effecten op beschermde soorten - waaronder poelkikker - zo veel mogelijk te beperken.

De werkzaamheden in perceel Bloembosweg, het installatieterrein en eilanden Blauw Kampse plas leiden niet tot negatieve effecten op beschermde soorten. De voorgenomen wijziging van het installatieterrein tot natuur- en recreatiegebied heeft een positief effect op bestaande en potentiële beschermde natuurwaarden.

Overige kwetsbare soorten
Op basis van het onderzoek zijn aanwijzingen gevonden voor aanwezigheid van overige kwetsbare soorten. Het betreft soorten vaatplanten en ongewervelden die door de ingreep kunnen worden geraakt. Effecten op overige kwetsbare soorten zijn uitgesloten. Aanvullende maatregelen zijn niet nodig.

Houtopstanden
Met de ingreep worden houtopstanden gekapt. De regels ten aanzien van houtopstanden zoals vermeld in Hoofdstuk 4 van de Omgevingswet zijn van toepassing. Hiervoor geldt een meldplicht.

[1] Betreft soorten van de Habitatrichtlijn (Bijlagen II en V) en soorten van de Rode Lijsten die niet beschermd zijn.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

K3 is voornemens een wijzigingsverzoek in te dienen voor de ontgrondingsvergunning van de Blauw Kampse plas (zaaknummer 2024-013984 en vastgesteld op 26 augustus 2025) en voor de ontgrondingsvergunning van Lingemeer 1 (zaaknummer 2025-005707 d.d. 24 juli 2025).

Waardenburg Ecology heeft in opdracht van K3 op basis van een oriënterend veldonderzoek, bronnenonderzoek en aanvullend onderzoek naar poelkikker de gevolgen van deze wijziging op beschermde soorten in het kader van de Omgevingswet (Ow) beoordeeld.

Het doel van het onderzoek is te bepalen of voor de voorgenomen activiteit een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig is. Dit rapport doet verslag van de resultaten van dit onderzoek en geeft adviezen over eventueel te nemen vervolgstappen. Concreet geeft dit rapport antwoord op de volgende vragen:

- Wat is de *functie* van het plangebied voor beschermde soorten? (Hoofdstuk 3).
- Welke *effecten* treden mogelijk op als gevolg van de werkzaamheden? (Hoofdstuk 4).
- Welke *maatregelen* zijn nodig om effecten op beschermde soorten te voorkomen en beperken? (Hoofdstuk 5).
- Voor welke soorten is *aanvullend onderzoek* nodig om de functie van het plangebied voor beschermde soorten vast te stellen? (Hoofdstuk 5).
- Voor welke soorten is een *omgevingsvergunning* nodig voor flora- en fauna activiteiten? (Hoofdstuk 7)

Daarnaast zijn in het kader van de specifieke zorgplichtbepalingen van de Ow effecten op overige kwetsbare soorten bepaald, inclusief maatregelen die redelijkerwijs getroffen kunnen worden om deze effecten te voorkomen of verzachten (Hoofdstuk 6).

1.2 Reikwijdte van het onderzoek

In dit rapport zijn de gevolgen van de voorgenomen activiteit op beschermde en kwetsbare soorten planten en dieren in het kader van de Omgevingswet (Ow) beoordeeld. Effecten op beschermde gebieden en houtopstanden zijn op voorhand uitgesloten. Dit wordt hieronder kort toegelicht.

Natura 2000-gebieden
Het is op voorhand uitgesloten dat de activiteit verslechterende of significant verstorende gevolgen[1] heeft voor beschermde gebieden. De invloedssfeer van de uit te voeren activiteit (storende factoren) reikt tot ca. 100 meter en de werkzaamheden worden elektrisch uitgevoerd. Het plangebied ligt hemelsbreed op ongeveer 2,5 km afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied Uiterwaarden Waal (Bron: Informatiekaart Natuur). Gezien de aard van de voorgenomen activiteit en de afstand tot Natura 2000-gebieden, is het uitgesloten dat de uit te voeren activiteit aantasting van relevante soorten en begroeiingen in Natura 2000-gebieden veroorzaakt.

Natuurnetwerk Nederland (NNN) en bijzondere natuurgebieden en landschappen
Ten zuiden van het plangebied loopt de Linge; de Linge is onderdeel van het NNN en blijft onaangetast. De deelgebieden waar de wijziging betrekking op heeft liggen niet in het NNN, een bijzonder natuurgebied of een bijzonder landschap (bron: Informatiekaart Natuur). Gezien de aard van de voorgenomen activiteit is het op voorhand uitgesloten dat de uit te voeren activiteit nadelige gevolgen voor deze gebieden veroorzaakt.

Houtopstanden
De rijksregels voor de bescherming van houtopstanden staan opgenomen in het Bal (art. 11.111, lid 2). Het vellen van houtopstanden is beschermd door een algemene meldplicht en herplantplicht voor houtopstanden vanaf 10 are of meer of bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen buiten de zogeheten bebouwingscontour houtkap.

1.3 Wettelijk kader

De Omgevingswet (Ow) regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vormt het wettelijk kader voor deze toetsing. Ook kent de Ow een zorgplicht die geldt voor alle in het wild levende planten en dieren. Hieronder worden de regels ten aanzien van (beschermde) soorten toegelicht. Zie Bijlage I van dit rapport voor een uitgebreidere beschrijving.

Beschermde soorten
Activiteiten die mogelijk gevolgen hebben voor in het wild levende dieren of planten zijn in de Ow gedefinieerd als flora- en fauna-activiteiten. De Ow stelt regels over flora- en fauna-activiteiten om soorten te beschermen. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bij de Ow wordt onderscheid gemaakt in beschermingsregimes:
- Vogelrichtlijnsoorten (Bijlage I Vogelrichtlijn).
- Habitatrichtlijnsoorten (Bijlage IV, onder a, Habitatrichtlijn, Bijlage II verdrag van Bern of Bijlage I verdrag van Bonn).
- Andere soorten (Bijlage IX behorende bij art. 11.54 Bal.)

[1] Besluit activiteiten leefomgeving (Bal); Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht) lid 2b.

Soorten van deze beschermingsregimes worden in dit rapport aangeduid als ‘beschermde soorten’.

In zijn algemeenheid is het verboden beschermde soorten te doden, te vangen of te plukken en hun verblijfplaatsen of groeiplaatsen te beschadigen. Het is tevens verboden om soorten van de Beschermingsregimes Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn opzettelijk te verstoren. Dit worden ‘schadelijke handelingen’ genoemd. Om een schadelijke handeling te mogen uitvoeren is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig.

Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het Beschermingsregime andere soorten geldt een vrijstelling van vergunningplicht voor uitvoeren van schadelijke handelingen in het kader van ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer en onderhoud. Wel is de specifieke zorgplicht van toepassing (zie kader).

Specifieke zorgplicht

Bij flora- en fauna-activiteiten moeten initiatiefnemers rekening houden met de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal). Deze specifieke zorgplicht houdt kort gezegd in dat iedereen die een activiteit uitvoert, nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel mogelijk moet voorkomen, beperken of ongedaan moet maken. Deze specifieke zorgplicht is niet vrijblijvend, maar is bestuurs- én strafrechtelijk handhaafbaar. In het kader van de specifieke zorgplicht moet voorafgaand aan een flora- en fauna-activiteit worden nagegaan of er aanwijzingen zijn voor het voorkomen van beschermde en kwetsbare soorten binnen de invloedssfeer van de activiteit:

- soorten van de Vogelrichtlijn (Bijlage I Vogelrichtlijn),
- geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten, die niet in Bijlage I van de Vogelrichtlijn zijn genoemd,
- soorten van de Habitatrichtlijn (Bijlage II, IV, V Habitatrichtlijn),
- soorten dieren of planten die zijn opgenomen op de Rode Lijsten, en
- andere soorten (nationaal beschermde soorten) (Bijlage IX Bal).

Overige kwetsbare soorten

In deze rapportage worden soorten van Bijlage II en V van de Habitatrichtlijn en van de Rode lijst die niet in de categorie ‘beschermde soorten’ vallen in dit rapport aangeduid als ‘overige kwetsbare soorten’. Vogels, soorten vermeld op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten zoals opgenomen in Bijlage IX van het Bal vallen onder de hierboven beschreven ‘beschermde soorten’. Voor overige kwetsbare soorten geldt geen vergunningplicht, maar is wel de specifieke zorgplicht van toepassing (zie kader).

1.4 Methodiek onderzoek

Voorliggende toetsing is opgesteld op basis van een oriënterend veldbezoek, aanvullend onderzoek naar voortplantingsbiotoop van poelkikker, de huidige ter beschikking staande

kennis en inschattingen van deskundigen. Gevolgen voor beschermde soorten zijn bepaald op basis van de (invloedssfeer van de) voorgenomen activiteit (aard, omvang en duur) en de functie van het plangebied en omgeving voor beschermde soorten en beoordeeld in het kader van de Ow.

Bronnenonderzoek
Op basis van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is een actueel overzicht gemaakt van (beschermde en overige kwetsbare) soorten die in de regio voorkomen 14 mei 2026. Bij het raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. drie km om het plangebied en gegevens tot vijf jaar oud. Als centrum van het zoekgebied zijn de coördinaten latitude: 51.55.30.98 en longitude: 5.28.45.93 gebruikt (WGS 84).

Oriënterend veldbezoek
Het oriënterend veldbezoek heeft op 15 mei 2026 plaatsgevonden (8 °C, W2, zon met enkele buien). Het plangebied bestaat uit vier deelgebieden: het installatieterrein, de eilanden in de Blauw Kampse plas, Zijveling en het perceel Bloembosweg (zie §2.1). De onderzoeksinspanning tijdens het veldbezoek is afgestemd op de beoogde wijziging (§2.2). Deelgebieden installatieterrein en eilanden Blauw Kampse plas zijn steekproefsgewijs onderzocht. De locaties Zijveling en boomgaard zijn vlakdekkend onderzocht, met aansluitend aanvullend onderzoek naar poelkikker (zie onder). In de deelgebieden en directe omgeving is - met behulp van een verrekijker – gezocht naar beschermde soorten en sporen (zoals nesten, holen uitwerpselen, braakballen, knaagsporen). De bomen op locatie Zijveling konden volledig geïnspecteerd worden op loszittende schors, holtes en nesten doordat het bladerdek voldoende transparant was (es, wilg), de bomen een beperkte vitaliteit hadden (lindelaan) of van beperkte leeftijd / omvang waren (wilg).

Op basis van terreinkenmerken en *expert judgement* is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde en overige kwetsbare soorten.

Aanvullend onderzoek
Op basis van de bevindingen van het veldbezoek op 15 mei én de beoogde ingreep - waarbij een watergang bij deelgebied Zijveling vergraven gaat worden – heeft aanvullend onderzoek naar voortplantingsbiotoop van poelkikker plaatsgevonden. Hierbij is met behulp van vijf amfibiefuiken – vier in de te vergraven watergang en een vijfde als referentie in een nabijgelegen watergang langs perceel Bloembosweg – onderzoek gedaan naar een functie van dit deelgebied voor poelkikker (Figuur 1-1 en Figuur 1-2). De fuiken zijn om 20 mei geplaatst, 21 mei geleegd en op 22 mei geleegd en weer opgehaald. Bij het plaatsen en legen is tevens gelet op kooractiviteiten, bij het ophalen is de betreffende watergang ook met een steeknet bemonsterd. Het onderzoek is uitgevoerd conform het NGB-inventarisatieprotocol voor poelkikker (NGB, 2023).

Figuur 1-1. Ligging monsterlocaties (amfibiefuiken) in deelgebied Zijveling.

Veldonderzoek is altijd een momentopname. Waardenburg Ecology waarborgt dat het onderzoek is uitgevoerd door deskundige onderzoekers volgens de gangbare standaardmethoden. Het bureau is niet aansprakelijk voor waarnemingen van soorten door derden en waarnemingen die na afronding van de studie bekend worden gemaakt.

De onderzoeker die het onderzoek heeft uitgevoerd heeft is door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door haar uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Waardenburg Ecology. Het kwaliteitsmanagementsysteem is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015.

De in dit rapport gepresenteerde gegevens over beschermde soorten zijn houdbaar tot drie jaar na afronding van het veldonderzoek. Als de in dit rapport beschreven ingreep wijzigt dan wel wordt uitgevoerd na mei 2029 kan een actualisatie van het onderzoek nodig zijn.

1.5 Disclaimer

De reikwijdte van de specifieke zorgplicht is op dit moment nog niet duidelijk. De formulering van de specifieke zorgplicht laat veel ruimte voor interpretatie die (nog) niet nader ingevuld is door provincies. Onze interpretatie van de reikwijdte van de specifieke zorgplicht (zie Bijlage I) is gebaseerd op *expert judgement*.

Figuur 1-2. *De ‘referentie watergang’ voor het poelkikkeronderzoek, met rechts de kersenboomgaard op perceel Bloembosweg.*

2 Beschrijving plangebied en voorgenomen activiteit

2.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied Lingemeren 1 en Blauw Kampse plas betreft een ontgrondingsproject ten noorden van de A15, nabij Echteld (Figuur 2-1). Het plangebied bestaat uit vier deelgebieden (Figuur 2-2). Deze worden afzonderlijk besproken.

Figuur 2-1 *Globale begrenzing plangebied (rood omkaderd) (Esri Nederland, Community Map Contributors).*

Figuur 2-2. Deelgebieden waar de beoogde wijzigingen betrekking op hebben: A Zijveling, B Perceel Bloembosweg, C Installatieterrein en D Eilanden Blauw Kampse plas (bron: K3).

Zijveling

Deelgebied Zijveling bestaat uit een strook land aan de noordzijde van het plangebied, van ongeveer 200 meter lang en 80 meter breed (locatie A in Figuur 2-2; Figuur 2-3). Door het gebied loopt noord-zuid een lindelaan met parallel een 4-5 meter brede watergang. Het gebied is vrij toegankelijk en voorzien van een halfverhard wandelpad met rondom een grazige - op delen ruige - vegetatie.

Figuur 2-3. Links de watergang en lindelaan, rechts de zuidpunt van Zijveling met een open vegetatie.

Langs de randen staan bomen (berk, wilg, els, es) en divers struweel (Gelderse roos, meidoorn, liguster, hazelaar, esdoorn). Langs de zuidoostelijke oever gaat de opgaande vegetatie over in een smalle rietkraag. De noordwestelijke oever is vrij recent wat vergraven om deze minder toegankelijk te maken voor hangjeugd, en heeft daardoor een meer open karakter met verspreid wat jong struweel. De ondergroei in het gebied varieert van vrij open (met soorten als zilverschoon, vijfvingerkruid, slipbladige ooievaarsbek, teunisbloem en kaardenbol) tot een sterk verruigde vegetatie (riet, brandnetel, smeerwortel, fluitenkruid e.d.).

Perceel Bloembosweg

Het perceel aan de Bloembosweg bestaat uit een boomgaard en een voormalige boomkwekerij, ten noorden van de ontgronding (locatie B in Figuur 2-2; Figuur 2-4). Het perceel is ongeveer 280 meter lang en 100 meter breed. De boomgaard bestaat voor de helft uit (relatief oude) appelbomen en de andere helft uit (relatief jonge) kersenbomen. De onderlaag bestaat uit gras en wordt gefaseerd begraasd met schapen. De aanpalende kwekerij bestaat uit resterende heesters (taxus, sering) en groenopslag van gerooide struiken.

Figuur 2-4. Links de appelboomgaard en rechts de voormalige boomkwekerij.

Installatieterrein

Het installatieterrein ligt langs de zuidkant van de ontgronding, ten noorden van de Linge (locatie C in Figuur 2-2; Figuur 2-5). Het terrein is nog volop in gebruik en rondom afgeschermd met een hekwerk en grondlichaam. Bovenop het grondlichaam staat een coniferenrij; de buitenzijde is deels beplant en in de loop der jaren verder begroeid geraakt met diverse bomen en struiken.

De onderlaag en oeverzone is dichtbegroeid met braamstruweel en ruigtekruiden. Het installatieterrein is ontoegankelijk voor onbevoegden, de omliggende grondwal is eveneens ontoegankelijk. Het gedeelte dat sinds de aanleg zich op natuurlijke wijze heeft ontwikkeld (de groenwal met de bosrandzone) is ongeveer net zo groot als het deelgebied Zijveling. Dit terreingedeelte is afgesloten voor wandelaars en honden waardoor hier geen verstoring plaatsvindt.

Figuur 2-5. Links het begroeide grondlichaam rond het installatieterrein (rechts).

Eilanden Blauw Kampse plas

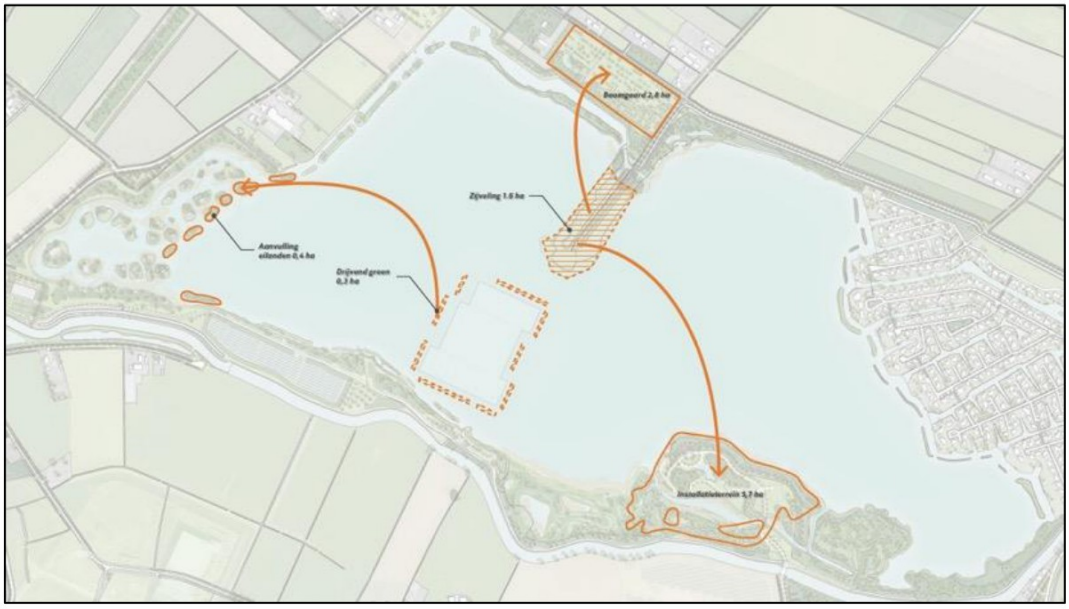
In de westhoek van de Blauw Kampse plas zijn vrij recent eilanden aangelegd volgens vergunning (locatie D in Figuur 2-2; Figuur 2-6). Hiervoor is een gronddam aangebracht in het water. Langs de zuidkant is een brede oeverzone met een verhoogd grondlichaam aangelegd. Laatstgenoemde is recent uitgevlakt en ingezaaid met gras. De gronddam is nog grotendeels kaal en de eilanden raken langzamerhand begroeid met een grazige vegetatie.

Figuur 2-6. Verschillende fasen van de eilanden in de Blauw Kampse plas, met op de voorgrond de gronddam.

2.2 Voorgenomen activiteit

Informatie over de voorgenomen activiteit is aangeleverd door K3 en verwerkt in een aanmeldnotitie m.e.r. (K3, 2026). De voorgenomen activiteit betreft een wijzing van de ontgrondingsvergunning en is weergegeven in Figuur 2-3. Voor een uitgebreide beschrijving per deelgebied inclusief detailkaarten en dwarsdoorsneden verwijzen wij naar Hoofdstuk 3 in de aanmeldnotitie m.e.r.

Figuur 2-2. Plankaart met voorziene wijzigingen en oppervlakten (bron: K3).

Zijveling

Het huidige schiereiland vervult met name een recreatieve invulling met half verharde paden voor de bewoners van het Lingemeer. Als gevolg van de beoogde wijziging wordt een oppervlakte van ongeveer 1,6 hectare omgezet van land naar water. Hiervoor wordt de aanwezige opgaande vegetatie verwijderd, de bovengrond afgegraven en het daaronder gelegen zand gewonnen. Het verwijderen van opgaande vegetatie vindt plaats in 2027, buiten het broedseizoen en buiten de kwetsbare periode van kleine marterachtigen. Het noordelijke deel van het schiereiland inclusief de wandelbrug en een eiland met uitkijkpunt blijven behouden. Met de vrijkomende bovengrond wordt dit eiland aan de westzijde nog wat groter gemaakt. De werkzaamheden worden in 2027 – 2029 uitgevoerd.

Perceel Bloembosweg

Om de landschappelijke kwaliteit aan deze zijde van het plangebied te vergroten wordt een huidig agrarisch perceel van 2,8 hectare groot betrokken bij het plangebied. De boomkwekerij functie gaat ervan af en het geheel wordt ingericht en beheerd als natuurperceel met een hoogstamfruitboomgaard. Nieuwe aanplant betreft uitsluitend inheemse soorten. De inrichting is gericht op de steenuil, kleine marterachtigen en (bestuivende) insecten. Hiervoor worden nestkasten voor steenuil aangebracht, ruigtestroken gecreëerd en marterhopen (met vrijkomende stobben) aangelegd. Naast extensieve begrazing met schapen wordt hiervoor gericht maaibeheer (met afvoer van het maaisel) uitgevoerd om de variatie en structuur in vegetatie te verhogen. Het gebruik van gif en kunstmest wordt volledig afgeschaft; natuurlijke (schapen)mest wordt nog wel toegestaan. De lengte van de half verharde wandelpaden aan deze zijde van het projectgebied neemt iets af om meer rust voor de aanwonenden te borgen. Het perceel wordt direct bij aanvang van de werkzaamheden (najaar 2026) ingericht.

Installatieterrein
Het zand onder het tijdelijke installatieterrein kan nog gewonnen worden zoals opgenomen in de vergunning Lingemeer 1. Dit gaat om een volume van circa 1.500.000 m³. Hiermee zou van het totale oppervlak van 6,6 hectare terrein een oppervlakte van ongeveer 5,3 hectare land omgezet worden naar water en een oppervlak van ongeveer 1,4 hectare naar droge natuur. De droge natuur zou bestaan uit circa 4000m² eiland, 5000m² bos / bosschages en 5000m² kruidenrijke graslanden en oevers.

In plaats hiervan wil K3 dit terrein behouden om deze na afronding in te richten als natuur- en recreatiegebied met waterpartijen, bosschage en kruidenrijke graslanden. Dit in aanvulling en aansluiting op de reeds gerealiseerde delen van het totaalproject Lingemeren, met de bijbehorende natuur en recreatieve uitloopmogelijkheden voor de omgeving. Hierdoor blijft het bestaande grondlichaam en reeds ontwikkeld oeverzone onaangetast.

De herinrichting van het huidige installatieterrein vindt plaats in de sfeer van de reeds gerealiseerde natuur en het naastgelegen landgoed in aansluiting op de aanwezige halfverharde wandelpaden en toegangsweg naar het terrein. Bij de inrichting is rekening gehouden met voldoende rustige delen die gericht zijn op het versterken van de natuurwaarden in het gebied, waaronder voortplantingswater voor amfibieën van >500 m2. De inrichting van het installatieterrein is voorzien na winning van Zijveling en na winning van de volgende fase Overbrugseplas en gereed in 2033. De winning Overbrugseplas valt buiten deze beoordeling.

Eilanden Blauw Kampse plas
Rondom de tijdelijke drijvende zonnepanelen op het water zijn drijvende natuureilandjes opgenomen in de huidige vergunning. In totaal gaat het om een oppervlakte van circa 3.025 m² aan drijvende natuureilandjes die in de huidige situatie nog niet zijn aangelegd. Vanwege de beoogde wijziging aan de Zijveling én omdat drijvende eilanden een beperkte levensduur hebben (ook de drijvende zonnepanelen zijn er maar tijdelijk) is K3 voornemens om de drijvende eilanden in het gewijzigde inrichtingsplan te vervangen voor extra vaste eilanden.

Deze nieuwe eilanden zijn gesitueerd aan de westzijde van het plangebied. Hier wordt een substantieel oppervlak aan extra natuureilanden gerealiseerd en wordt tegelijkertijd de bestaande eilandenstructuur langs de plas versterkt en ontstaat een extra ecologische verbinding tussen de noordelijke en zuidelijke eilandenstructuur.

De oppervlakte van de vaste eilanden boven water is groter (circa 4.000 m²) dan de oppervlakte aan drijvende eilanden. Vanwege de taluds onder water is het daadwerkelijke extra oppervlak aan ecologische meerwaarde nog groter. Ongeveer de helft van de eilanden zal direct bij aanvang van de werkzaamheden (najaar 2026) afgewerkt worden met een laag grind uit de winning. Hiermee wordt vegetatiesuccessie vertraagd ten behoeve van pioniersoorten die hier gebruik van maken.

2.2.1 Preventieve maatregelen

Op basis van de bevingen van het veldbezoek en *expert judgement* zijn in overleg met K3 de volgende preventieve maatregelen opgesteld, om effecten op (beschermde) natuurwaarden zo veel mogelijk te beperken. Deze maatregelen worden onderdeel worden van de ingreep:

- Het bestaande grondlichaam (deelgebied Installatieterrein) blijft met de beoogde wijziging behouden. Als preventieve maatregel blijft dit deel ook ontoegankelijk om rust voor natuurwaarden te behouden.
- De boomkwekerij wordt direct bij aanvang van de werkzaamheden (najaar 2026) optimaal ingericht als foerageergebied voor de steenuil. Dat betekent dat nieuwe fruitbomen worden aangeplant, ruigtestroken worden aangelegd en beheer wordt aangesloten op de bestaande hoogstamboomgaard en daaraan gerelateerde natuurwaarden.
- Op 40 meter ten zuidoosten van de brug is in de oever een gang gevonden die mogelijk een functie heeft als verblijfplaats van een bever (§ 3.6). Dit stuk oever wordt ingepast in het ontwerp en blijft daarmee onaangetast.
- Van de bestaande watergang op het schiereiland blijft circa 100 m^2 behouden en ingepast in het eiland dat overblijft ten behoeve van amfibieën. Daarnaast wordt direct bij aanvang (najaar 2026) aan de westzijde hiervan een nieuwe poel van ongeveer 200 m^2 aangelegd en op de boomkwekerij een nieuwe amfibieënpoel van circa 300 m^2.

Daarnaast zijn tijdens het veldbezoek *natuurkansen* geïdentificeerd; maatregelen die bijdragen aan behoud of ontwikkeling van bestaande of potentiële natuurwaarden. Deze maatregelen zijn een *kans* en niet nodig om een effecten op beschermde soorten te voorkomen of beperken. De natuurkansen staan beschreven in § 7.4; de haalbaarheid hiervan wordt in overleg met K3 nader bepaald en waar mogelijk toegevoegd aan het plan.

3 Functie voor beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt per soortgroep beoordeeld of het plangebied (mogelijk) een functie heeft voor beschermde soorten.

3.1 Planten

Op grond van bronnenonderzoek en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde soorten planten. Uit het bronnenonderzoek zijn geen waarnemingen bekend van beschermde planten uit de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek – uitgevoerd in de bloeiperiode van beschermde planten – zijn namelijk geen groeiplaatsen van beschermde planten vastgesteld.

3.2 Ongewervelden

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten ongewervelden. Op Zijveling zijn waardplanten (teunisbloem) aangetroffen van teunisbloempijlstaart; deze soort is bekend uit de *wijde* omgeving. Het betrof enkele planten langs het halfverharde wandelpad. De dichtstbijzijnde waarnemingen van teunisbloempijlstaart zijn afkomstig uit de omgeving van Tiel – ten zuidwesten van het Amsterdam-Rijnkanaal – en Beneden Leeuwen – ten zuiden van de Waal; allen op zeer ruime afstand van het plangebied (> 5km). Dit hoeft overigens niet te betekenen dat op die betreffende locaties ook geschikt leefgebied aanwezig is (Van Deijk, 2025). Hij is te vinden op open plekken in vochtige bossen, bosranden en andere warme plaatsen waar de waardplant staat, zoals uiterwaarden en ruderale, braakliggende terreinen. Een functie van het plangebied voor teunisbloempijlstaart kan op basis van biotoop en verspreidingsgegevens worden uitgesloten; het gebied is te vochtig en niet braakliggend. Ook voor andere beschermde ongewervelden heeft het plangebied geen betekenis door het ontbreken van bronpopulaties en/of aanwezigheid van waardplanten. Een functie van het plangebied voor beschermde ongewervelden is daarmee uitgesloten.

3.3 Vissen

Uit de omgeving zijn waarnemingen van grote modderkruiper bekend (Tabel 3.1). Waarnemingen zijn afkomstig uit watergangen in het landelijk gebied. Hierbij wordt gebruik gemaakt van kleine, relatief ondiepe sloten als voortplantingsbiotoop, die door middel van andere watergangen in verbinding staan met diepere, vaak bredere watergangen die als overwinteringsbiotoop worden gebruikt. De watergang op het schiereiland Zijveling – die op zichzelf staand matig geschikt is als voortplantingswater - is geïsoleerd en staat niet in

verbinding met watergangen van het noordelijk gelegen Ommerensche Veld. Hierdoor is geen sprake van een volledig leefgebied dat met elkaar in verbinding staat. Tijdens het aanvullend onderzoek voor poelkikker (§ 3.4) is geen grote modderkruiper aangetroffen in deze watergang. De plas zelf – inclusief het westelijke deel waar nieuwe eilanden zijn voorzien – is op basis van type waterlichaam ongeschikt voor deze soort. Een functie voor grote modderkruiper wordt uitgesloten.
Het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van andere beschermde vissen en/of bevat geen geschikt biotoop voor deze soorten. Een functie van het plangebied voor andere beschermde vissen is uitgesloten.

Tabel 3.1 Waarnemingen van beschermde soorten vissen in (de omgeving van) het plangebied (NDFF).

Soort	Beschermings-regime	Aantal exemplaren	Afstand tot plangebied*
Grote modderkruiper	Andere soorten	30+	1 – 2 km en meer

**Bij vervaagde waarnemingen is de puntlocatie als zoals weergegeven in de NDFF als uitgangspunt genomen.*

3.4 Amfibieën

In de omgeving zijn waarnemingen bekend van beschermde amfibieën waarvoor schadelijke handelingen vergunningplichtig zijn (Tabel 3.2). Waarnemingen van heikikker in de Betuwe zijn vaak te relateren aan relatief voedselarme sloten in moerasachtige gebieden (natuurlijke graslanden met hoge grondwaterstand) in de nabij omgeving van vochtige (wilgen)bosschages. Dit geldt ook voor de dichtstbijzijnde waarnemingen in het Ommerensche Veld. Het plangebied en directe omgeving voldoet hier niet aan. Een functie voor heikikker wordt uitgesloten.
De dichtstbijzijnde waarnemingen van poelkikker bevinden zich in een perceel met ruigte en poelen, in de hoek van de Bredesteeg en Broekdijksestraat, ten zuidwesten van de plas. Op basis van het veldbezoek kon een functie van Zijveling niet op voorhand worden uitgesloten. De watergang in dit deelgebied vormt geschikt voortplantingsbiotoop en de aanpalende landzone geschikt landbiotoop (Figuur 3-1). Om die reden heeft aanvullend onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is aanwezigheid van poelkikker in alle bemonsterde watergangen aangetoond. De soort was niet aanwezig in de fuiken (wel bastaardkikker en kleine watersalamander) maar is op geluid (gonzende langgerekte oplopende toon zonder neergaande tonen, weinig variatie) aangetoond. Het gaat om 5-10 dieren per watergang. Hiermee heeft het plangebied een functie als voortplantings- en landbiotoop.

Figuur 3-1. *Links het zuidelijk deel en rechts het noordelijk deel van de watergang op Zijveling.*

De overige deelgebieden zijn ongeschikt voor poelkikker door het ontbreken van fraai begroeide, geïsoleerde wateren. Op grond van bronnenonderzoek en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten amfibieën waarvoor schadelijke handelingen vergunningplichtig zijn. Geschikt biotoop en/of bronpopulaties van deze soorten in de wijde omgeving ontbreken.

Het plangebied (alle deelgebieden in meer of mindere mate) vormt wél (geschikt) leefgebied voor algemeen voorkomende soorten amfibieën van het '*Beschermingsregime andere soorten*' zoals gewone pad en de vastgestelde bastaardkikker en kleine watersalamander.

Tabel 3.2 *Waarnemingen van beschermde soorten amfibieën waarvoor het uitvoeren van schadelijke handelingen vergunningplichtig is, in (de omgeving van) het plangebied (NDFF).*

Soort	Beschermings-regime	Aantal exemplaren	Afstand tot plangebied*
Heikikker	Habitatrichtlijn	10+	1 – 2 km
Poelkikker	Habitatrichtlijn	4	1 – 2 km

**Bij vervaagde waarnemingen is de puntlocatie als zoals weergegeven in de NDFF als uitgangspunt genomen.*

3.5 Reptielen

Op grond van bronnenonderzoek en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde reptielen. Schiereiland Zijveling vormt geschikt biotoop voor ringslang, de overige deelgebieden niet. De dichtstbijzijnde waarneming van ringslang is afkomstig van de Rijndijk tussen Lienden en Kesteren, op > 4 kilometer afstand. Doorgaans verplaatsen ringslangen zich tot 1-2 kilometer van hun geboorteplek; dagelijkse bewegingen lopen op tot ruim 500 meter (Wijer *et al*., 2009). Zwerven over grotere afstanden is mogelijk, maar dan wel via het water en niet via land. Het gebied tussen de bekende vindplaatsen en Zijveling is sterk agrarisch zonder voor ringslang geschikte wateren en met diverse infrastructuur, waaronder de N320, en daarmee ongeschikt voor ringslang om te overbruggen. Op basis van verspreidingsgegevens kan een functie voor ringslang uitgesloten worden. Ook voor andere beschermde reptielen heeft het plangebied geen betekenis door het ontbreken van bronpopulaties in de omgeving en geschikt biotoop.

3.6 Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving zijn waarnemingen bekend van beschermde soorten grondgebonden zoogdieren waarvoor schadelijke handelingen vergunningplichtig zijn (Tabel 3.3).

Bever

Langs de plas zijn enkele waarnemingen van bever bekend. Een burchtlocatie bevindt zich vermoedelijk in de oeverzone tussen het installatieterrein en de woningen van Lingemeer. De oeverzone rond het installatieterrein is niet dekkend onderzocht op sporen en verblijfplaatsen, omdat dit met de voorgenomen wijziging onaangetast blijft. Op basis van terreinkenmerken en de afstand tot de vermoedelijke burchtlocatie is een essentiële functie (foerageergebied / andere verblijfplaatsen) niet op voorhand uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn relatief verse knaagsporen aangetroffen in de zuidpunt van Zijveling en een gang op circa 40 meter ten westen van de brug naar het schiereiland (Figuur 3-2). Dit deelgebied is tijdens het veldbezoek nauwkeuring onderzocht op beversporen en -verblijfplaatsen. Op basis van het veldbezoek kan niet uitgesloten worden dat de gang een functie heeft als beververblijfplaats. Verblijfplaatsen op andere plekken op Zijveling zijn niet gevonden en kunnen worden uitgesloten. Het aantal vraatsporen op Zijveling was zeer beperkt en wijst niet op een functie als onderdeel van essentieel leefgebied. Behalve het zeer beperkte aantal sporen biedt Lingemeren een veelvoud aan vergelijkbaar biotoop. Het gebied dat door de voorgenomen wijziging behouden blijft (deelgebied installatieterrein) is bovendien groter dan deelgebied Zijveling. Het perceel Bloembosweg en de eilanden in het westelijk deel hebben (nog) geen functie voor bever omdat geschikt biotoop ontbreekt respectievelijk nog in ontwikkeling is.

Figuur 3-2. Oeverzone met mogelijk bevergang onder de overhangende vegetatie op Zijveling.

Kleine marterachtigen en steenmarter

Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van wezel, hermelijn, bunzing en steenmarter. De meeste waarnemingen hebben betrekking op verkeersslachtoffers langs de A15. De zone tussen de A15 en de Betuwelijn vormt geschikt marterleefgebied. Binnen het plangebied is de zone rond het installatieterrein, Zijveling en – in mindere mate – het perceel Bloembosweg geschikt leefgebied voor met name steenmarter en wezel, en in mindere mate voor hermelijn en bunzing. Verblijfplaatsen rond het installatieterrein kunnen niet op voorhand worden uitgesloten en een betekenis als essentieel leefgebied (voedsel, verbinding) evenmin. Zijveling is door de geïsoleerde ligging en hoge mate van recreatief gebruik (inclusief honden) matig geschikt leefgebied (voedsel), en wordt om dezelfde redenen ongeschikt geacht als vaste rust- en verblijfplaats. De eilanden in de Blauw Kampse plas zijn in de huidige situatie ongeschikt door gebrek aan dekking en voedsel.

Het plangebied (alle deelgebieden in meer of mindere mate) vormt wél (geschikt) leefgebied voor algemeen voorkomende soorten grondgebonden zoogdieren van het '*Beschermingsregime andere soorten*' zoals vos, egel en diverse muizensoorten.

Tabel 3.3 *Waarnemingen van beschermde soorten grondgebonden zoogdieren waarvoor het uitvoeren van schadelijke handelingen vergunningplichtig is, in (de omgeving van) het plangebied (NDFF).*

Soort	Beschermings-regime	Aantal exemplaren	Afstand tot plangebied*
Bever	Habitatrichtlijn	6	In plangebied
Bunzing	Andere soorten	5	2.000 – 3.000 m
Hermelijn	Andere soorten	1	1.500 m
Steenmarter	Andere soorten	6	500 – 1.000 m
Wezel	Andere soorten	4	1.500 – 2.000 m

**Bij vervaagde waarnemingen is de puntlocatie als zoals weergegeven in de NDFF als uitgangspunt genomen.*

3.7 Vleermuizen

Uit de wijde omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis. In de directe omgeving van het plangebied – waaronder de plas – ontbreken waarnemingen. De meest voor de hand liggende verklaring hiervoor is het ontbreken van gericht vleermuisonderzoek. Het plangebied – de plas met oeverzone – vormt geschikt foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen, die in de omgeving hun verblijfplaats hebben.

Specifiek voor Zijveling – waar wijzigingen zijn voorzien die mogelijk tot schadelijke gevolgen voor vleermuizen kunnen leiden – geldt dat in de bomen geen holtes of loszittend schors is waargenomen en aanwezigheid daarvan kan worden uitgesloten. Hierdoor kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten. De zuidwestelijke oever ligt deels in een luwe zone van de plas, en kan daarmee een niet-essentiële functie hebben als foerageergebied op dagen met meer wind. De oeverzone rond het installatieterrein biedt namelijk nog meer dekking, zeker bij een overheersende zuidwestenwind. Maar ook elders langs de plas zijn begroeide oeverzones aanwezig die deze functie kunnen vervullen.

Voor de andere deelgebieden geldt dat deze mogelijk onderdeel zijn van essentieel foerageergebied (rond het installatieterrein), verblijfplaatsen kunnen herbergen (installatieterrein en boomgaard op perceel Bloembosweg) of nog in ontwikkeling is tot geschikt foerageergebied (eilanden in de Blauw Kampse plas). Gelet op de ingreep op het installatieterrein en perceel Bloembosweg is het niet nodig deze potentiële functie(s) nader in beeld te brengen; betreffende elementen blijven tenslotte onaangetast (§ 2.2).

3.8 Vogels

3.8.1 Vogels met jaarrond beschermde nestplaats

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van roofvogels met een jaarrond beschermd nest, zoals buizerd en sperwer (Tabel 3.4). Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen in de te kappen bomen op Zijveling, noch in het perceel Bosbloemweg. In deelgebied eiland Blauw Kampse weg ontbreken geschikte nestbomen.

In de begroeide oeverzone rond het installatieterrein kunnen jaarrond beschermde nesten van boombewonende roofvogels niet op voorhand uitgesloten worden; dit deelgebied kon niet vlakdekkend onderzocht worden tijdens het veldbezoek. Gelet op de ingreep op het installatieterrein is het niet nodig deze potentiële functie nader in beeld te brengen; betreffende elementen blijven tenslotte onaangetast (§ 2.2).

Op en rond het perceel Bosbloemweg zijn meerdere waarnemingen van steenuil bekend. Op basis van aanwezige terreinkenmerken (een boomgaard met afwisselend korte en ruigere vegetaties, nabijheid van bebouwing voor nestgelegenheid) en biotoopvoorkeur is het zeer aannemelijk dat dit deelgebied een functie heeft als onderdeel van een *essentieel* foerageergebied van een nabijgelegen steenuilterritorium. Het aangrenzende deelgebied Zijveling is geen onderdeel van essentieel foerageergebied door het ontbreken van geschikte jachtplekken en voldoende korte vegetatie om te kunnen jagen. Voor andere uilensoorten uit de directe omgeving (kerkuil, ransuil) zijn verblijfplaatsen in de deelgebieden Zijveling, perceel Bosbloemweg en eilanden Blauw Kampse plas uitgesloten op basis van biotoop, waarnemingen en/of geschikte nestgelegenheden.

Rond het installatieterrein kan een verblijfplaats van ransuil niet op voorhand worden uitgesloten: bovenop het grondlichaam die rond het installatieterrein loopt staat een forse coniferenhaag; een geliefd element voor ransuilen om in de te broeden en/of roesten. Gelet op de ingreep op het installatieterrein is het niet nodig deze potentiële functie nader in beeld te brengen; betreffende elementen blijven tenslotte onaangetast (§ 2.2).
Voor kerkuil is het aanwezige biotoop in dit deelgebied ongeschikt.

Tabel 3.4 *Waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermd nest in (de omgeving van) het plangebied (NDFF).*

Soort	Beschermings-regime	Aantal waarnemingen	Afstand tot plangebied*
Buizerd	Vogelrichtlijn	++	0 - 500 m
Sperwer	Vogelrichtlijn	20+	0 - 500 m
Steenuil	Vogelrichtlijn	20+	0 - 500 m
Kerkuil	Vogelrichtlijn	10+	0 - 500 m
Ransuil	Vogelrichtlijn	10+	500 – 1.000 m

**Bij vervaagde waarnemingen is de puntlocatie als zoals weergegeven in de NDFF als uitgangspunt genomen.*

3.8.2 Vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is

In alle deelgebieden is broedbiotoop voor verschillende soorten vogels aanwezig, waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Op de eilanden in de Blauw Kampse plas is kluut en visdief aangetroffen, op het installatieterrein een oeverzwaluwkolonie van tientallen dieren en op Zijveling en perceel Bosbloemweg is broedbiotoop aanwezig voor soorten als tjiftjaf, koolmees, merel etc.

4 Effecten en beoordeling Ow

In dit hoofdstuk worden de effecten van de ingreep op beschermde soorten beoordeeld waarvoor het plangebied (mogelijk) een functie heeft. Soorten waarvoor het plangebied geen functie heeft komen niet ter sprake. Effecten op deze soorten zijn namelijk op voorhand uitgesloten.

4.1 Poelkikker

Graafwerkzaamheden op Zijveling leiden tot aantasting van voortplantings- en landbiotoop van poelkikker (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*. Hierdoor verdwijnt circa 300 m^2 voortplantingswater en circa één hectare landbiotoop. Het vernietigen van een vaste voortplantingsplaats is een schadelijke handeling onder de Ow, daarvoor is een vergunning nodig (artikel 11.46, eerste lid, Bal). Naast preventieve maatregelen – die als onderdeel van de ingreep zijn meegenomen en waarmee nieuw voortplantingswater wordt aangelegd – zijn mitigerende maatregelen nodig om effecten zo veel mogelijk te beperken (Hoofdstuk 5). Aanvullend onderzoek is al uitgevoerd.

4.2 Bever

Door de ontgrondingswijziging blijft het grondlichaam rond het installatieterrein behouden en daarmee ook de mogelijk essentiële functies voor bever. Door het treffen van preventieve maatregelen (§ 2.2.1) op Zijveling blijft een mogelijke beververblijfplaats behouden. Het deelgebied vormt geen onderdeel van essentieel leefgebied; effecten hierop zijn uitgesloten. Met het treffen van mitigerende maatregelen (Hoofdstuk 5) is geen sprake van schadelijke handelingen ten aanzien van bever, er is daarom géén vergunning nodig. De eilanden in de Blauw Kampse plas en de toekomstige inrichting van het installatieterrein vormen op termijn geschikt leefgebied. Aanvullend onderzoek is niet aan de orde.

4.3 Kleine marterachtigen en steenmarter

Conform de huidige vergunning wordt het installatieterrein ontgraven en verdwijnt daarmee leefgebied van marterachtigen. Door de voorgenomen ontgrondingswijziging blijft het grondlichaam rond het installatieterrein behouden en daarmee ook de mogelijk essentiële functies voor met name wezel en steenmarter, maar mogelijk ook voor hermelijn en bunzing. Het deel dat nu geschikt is voor verblijfplaatsen en leefgebied blijft - net als in de huidige situatie – ook ontoegankelijk in de toekomstige situatie. Met de herinrichting van het installatieterrein (dus het terrein binnen het grondlichaam dat nog in gebruik is voor de winning) wordt extra leefgebied gecreëerd. Daarnaast wordt extra leefgebied ontwikkeld

op het perceel Bosbloemweg in de vorm van voedsel, verbinding en verblijfplaatsen. Van schadelijke handelingen ten aanzien van kleine marterachtigen en steenmarter is geen sprake, er is daarom géén vergunning nodig. Aanvullend onderzoek is niet aan de orde.

4.4 Vleermuizen

Door de voorgenomen ontgrondingswijziging blijft het grondlichaam rond het installatieterrein en de boomgaard bij perceel Bloembosweg behouden, en daarmee ook de potentiële functies voor vleermuizen. De verdere ontwikkeling van deelgebied Blauw Kampse plas heeft een positief effect op de beschermde functies van vleermuizen. Effecten op verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied zijn uitgesloten. Van schadelijke handelingen ten aanzien van vleermuizen is geen sprake, er is daarom géén vergunning nodig. Aanvullend onderzoek is niet aan de orde.

4.5 Buizerd, sperwer en ransuil

Door de voorgenomen ontgrondingswijziging blijft het grondlichaam rond het installatieterrein behouden en daarmee ook mogelijk aanwezige nestbomen van buizerd, sperwer en ransuil. Effecten van verstoring door – op termijn – het in gebruik zijnde deel van het installatieterrein om te vormen naar natuur- en recreatiegebied zijn uitgesloten. In de huidige situatie is tenslotte al sprake van verstoring door de werkzaamheden en de bufferende werking van het grondlichaam blijft ook in de toekomst behouden. Van schadelijke handelingen ten aanzien van buizerd en sperwer is dan geen sprake, er is daarom géén vergunning nodig. Aanvullend onderzoek is niet aan de orde.

4.6 Steenuil

De voorgenomen ontgrondingswijziging leidt niet tot aantasting van essentieel leefgebied van steenuil ter hoogte van het perceel Bosbloemweg. De beoogde uitbreiding van de boomgaard inclusief landschapselementen op de boomkwekerij heeft een positief effect op de steenuil. Van schadelijke handelingen ten aanzien van steenuil is geen sprake, er is daarom géén vergunning nodig. Aanvullend onderzoek is niet aan de orde.

4.7 Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest

Grond- en graafwerkzaamheden in het broedseizoen kunnen ertoe leiden dat in gebruik zijnde nesten van broedvogels zonder jaarrond beschermd nest beschadigd raken of verlaten worden door de oudervogels als gevolg van verstoring. Dit is een schadelijke handeling onder de Ow waarvoor geen vergunning mogelijk is. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen door het treffen van maatregelen (Hoofdstuk 5).

4.8 Algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren

Grond- en graafwerkzaamheden op locatie Zijveling leiden mogelijk tot vernietiging van verblijfplaatsen van algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het '*Beschermingsregime andere soorten'*. Voor deze soorten betreft de voorgenomen activiteit een vergunningvrij geval en is dus géén vergunning nodig. Het betreft algemeen voorkomende soorten (lokaal, regionaal en landelijk) en het aantal dieren dat potentieel gemoeid is met de (lokale) ingreep is beperkt. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten is daarom niet in het geding.

5 Maatregelen

5.1 Maatregelen

Deze paragraaf geeft per relevante soort(groep) een overzicht van aanvullend maatregelen die nodig zijn om effecten op bever en poelkikker zo veel mogelijk te beperken. De maatregelen zijn nodig in het kader van de specifieke zorgplicht.

Poelkikker - Zijveling

- De amfibiepoel op perceel Bosbloemweg wordt in het najaar van 2026 aangelegd. Indien mogelijk wordt hierbij gebruik gemaakt van water- en oevervegetatie afkomstig uit de te dempen watergang.
- Het omliggende terrein op dit perceel wordt verder geoptimaliseerd als landbiotoop door het aanbrengen van reliëf, ruigere delen en struweel, afgewisseld met korte, grazige vegetatie.
- De te dempen watergang op Zijveling wordt buiten de voortplantingsperiode – die loopt van half maart tot half september - ongeschikt gemaakt en gehouden, alvorens deze te dempen.
- De te dempen watergang wordt vanuit het zuiden richting het noorden gedempt. Het meest noordelijke deel van de watergang is ingepast en biedt – tijdens de werkzaamheden – de aanwezige amfibieën de mogelijkheid om naartoe te vluchten.
- Het landbiotoop op Zijveling wordt buiten de overwinteringperiode – die loopt van half oktober tot half april - ongeschikt gemaakt door de vegetatie kort te maaien en te houden alvorens de bovenlaag te verwijderen.

Met bovenstaande maatregelen wordt tevens invulling gegeven aan de specifieke zorgplicht voor algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren.

Bever - Zijveling

- Voorafgaande de werkzaamheden een controle op het gebruik van de mogelijke bevergang.
- Indien deze daadwerkelijk een functie heeft voor bever geen verstorende werkzaamheden binnen 50 meter van deze verblijfplaats gedurende de meeste kwetsbare periode van mei tot en met augustus.

Oeverzwaluw

Binnen het deelgebied installatieterrein is een oeverzwaluwkolonie in een tijdelijk depot aanwezig. Oeverzwaluw is een categorie 2 soort. Dit betekent dat de verblijfplaatsen niet weggehaald kunnen worden zonder alternatief. De voorgenomen wijziging voorziet in een

extra structurele verblijfplaats voor deze soort. Dit is aanvullend op de jaarlijkse wisselende depots die horen bij de tijdelijke zandwinning in het gebied,

Broedvogels – alle deelgebieden
Ook voor werkzaamheden binnen de andere deelgebieden geldt dat rekening gehouden moet worden met de aanwezigheid van broedende vogels. Broedvogels mogen niet verstoord worden. Dit wordt voorkomen door geen verstorende werkzaamheden in het broedseizoen uit te voeren. Het broedseizoen verschilt per soort en loopt globaal van half maart tot half augustus.

6 Overige kwetsbare soorten

6.1 Algemeen

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de specifieke zorgplicht voor overige kwetsbare soorten. In dit hoofdstuk wordt per soortgroep het volgende beoordeeld of:

- er aanwijzingen zijn voor aanwezigheid van *overige kwetsbare soorten* (zie Paragraaf 1.3),
- (mogelijk) sprake is van schadelijke gevolgen voor deze soorten, en
- deze gevolgen met maatregelen kunnen worden voorkomen.

6.2 Aanwijzingen voor aanwezigheid en mogelijke effecten

Op basis van de NDFF en een habitatgeschiktheidsbeoordeling is bepaald of er aanwijzingen zijn dat overige kwetsbare soorten planten of dieren binnen de invloedssfeer van de ingreep (kunnen) voorkomen.

Uit de NDFF zijn waarnemingen uit de omgeving bekend van overige kwetsbare soorten dieren en planten. Het betreft waarnemingen van vaatplanten (o.a. gewone agrimonie, spiesleeuwenbek) en insecten (o.a. bruin blauwtje, watersnuffel) die verspreid in of rond het plangebied zijn waargenomen (NDFF, 2026).

De werkzaamheden op Zijveling leiden tot vernietiging van groeiplaatsen en leefgebied van deze soorten. Het behouden en inrichten van het installatieterrein als natuur- en recreatiegebied en de inrichting en beheer van perceel Bosbloemweg bieden geschikte groeiplaatsen en leefgebied voor deze soorten.

6.3 Maatregelen voor kwetsbare soorten binnen de invloedssfeer

Er zijn geen aanvullende maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht nodig, anders dan de maatregelen in Hoofdstuk 5. De gewijzigde ingreep draagt bij aan behoud van bestaande natuurwaarden (deelgebied installatieterrein) en ontwikkeling van nieuwe natuurwaarden (perceel Bosbloemweg). Het verzilveren van de natuurkansen in § 7.4 draagt verder bij aan het creëren van leefgebied voor kwetsbare soorten.

7 Toetsing aan de Ow - Houtopstanden

7.1 Ligging plangebied t.o.v. beschermde houtopstanden

Binnen het plangebied Zijveling bevindt zich een rijbeplanting van meer dan 20 stuks (zie A in Figuur 7.1) en valt daarmee onder een beschermde houtopstand met meldplicht. De te rooien houtopstand op Zijveling is kleiner dan 10 are en valt daarmee niet onder een beschermde houtopstand.

Binnen perceel Bosbloemweg worden ter plekke van nieuwe bomen en houtopstanden aangeplant (zie B en D in Figuur 7.1).

Figuur 7.1 *Ligging te kappen en aan te planten houtopstand (A-D) binnen deelgebied Zijveling. K3Delta B.V.*

8 Conclusie en aanbevelingen

8.1 Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Het plangebied heeft (mogelijk) een essentiële functie voor beschermde soorten (Tabel 8.1).

Tabel 8.1 *Beschermde soorten waarvoor (de omgeving van) het plangebied (mogelijk) een essentiële functie heeft.*

Soort	Beschermingsregime	Functie	Locatie
Poelkikker	Habitatrichtlijn	Voortplanting- en overwinteringsbiotoop*	Zijveling
Bever*	Habitatrichtlijn	Verblijfplaats	Zijveling en installatieterrein
Kleine marterachtigen* en steenmarter*	Andere soorten	Verblijfplaats, leefgebied	Installatieterrein
Algemene amfibieën* en grondgebonden zoogdieren*	Andere soorten	Rust- en verblijfplaatsen en foerageergebied	Zijveling, perceel Bloembosweg en installatieterrein
Vleermuizen*	Habitatrichtlijn	Verblijfplaats en foerageergebied*	Installatieterrein
Buizerd*, sperwer*, ransuil*	Vogelrichtlijn	Broedplek*	Installatieterrein
Steenuil*	Vogelrichtlijn	Essentieel foerageergebied	Perceel Bloembosweg
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Vogelrichtlijn	Broedplek	Opgaande beplanting in alle deelgebieden

**Mogelijke functie, niet met zekerheid vastgesteld*

8.2 Effecten, maatregelen en nader onderzoek

De werkzaamheden in deelgebied Zijveling kunnen leiden tot effecten op beschermde poelkikker waarvoor een vergunningplicht geldt. Hierbij is sprake van van schadelijke handelingen, waarvoor een omgevingsvergunning voor een Flora- en fauna activiteit nodig

is. Aanvullend zijn maatregelen nodig om effecten op beschermde soorten -waaronder poelkikker - zo veel mogelijk te beperken.

Tabel 8.2 *Mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten, inclusief noodzaak voor maatregelen en vergunning voor een Flora- en fauna-activiteit in deelgebied Zijveling.*

Werkzaamheden	Effecten (incl maatregelen)	Maatregelen nodig	Vergunning nodig
Grond- en graafwerkzaamheden	Doden en vernietigen verblijfplaatsen poelkikker	Ja	Ja

De werkzaamheden in perceel Bloembosweg, het installatieterrein en eilanden Blauw Kampse plas leiden niet tot negatieve effecten op beschermde soorten. De voorgenomen wijziging van het installatieterrein tot natuur- en recreatiegebied en de natuurvriendelijke inrichting en beheer van perceel Bosbloemweg hebben een positief effect op bestaande en potentiële beschermde natuurwaarden.

8.3 Overige kwetsbare soorten

Op basis van het onderzoek zijn aanwijzingen gevonden voor aanwezigheid van overige kwetsbare soorten. Het betreft soorten vaatplanten en ongewervelden die door de ingreep kunnen worden geraakt. Effecten op deze soorten zijn uitgesloten; de totale ingreep omvat verschillende maatregelen om natuurwaarden verder te verhogen. Aanvullende maatregelen zijn daarom niet nodig.

8.4 Houtopstanden

Met de ingreep worden houtopstanden gekapt. De regels ten aanzien van houtopstanden zoals vermeld in Hoofdstuk 4 van de Omgevingswet zijn van toepassing. Hiervoor geldt een meldplicht.

8.5 Natuurkansen (Optioneel)

Hoewel er geen wettelijke verplichting voor geldt, wordt aanbevolen om de onderstaande natuurkansen in te passen in het ontwerp en beheer van de deelgebieden:

- Het struweel op Zijveling is vrij divers en grotendeels inheems van aard. Verplaats vrijkomend (jong) struweel– voor zover mogelijk –naar perceel Bloembosweg en gebruik dit om een bestaande houtwal – tussen Bloembosweg 3 en de plas – door te trekken richting het oosten, op de boomkwekerij.
- Transplanteer de rietvegetatie langs de oostzijde van Zijveling – voor zover mogelijk – naar de ondiepe oeverzone langs de noordzijde van de plas.
- Neem een zandwal op in het ontwerp als alternatieve broedlocatie voor de oeverzwaluw. In de huidige situatie is een flinke oeverzwaluwkolonie aanwezig op het

installatieterrein. Zodra de winning is afgerond en het zand afgevoerd verdwijnt geschikt broedbiotoop voor deze soort.

- Neem in het ontwerp ruimte op voor mantel-boomvegetaties en stem het beheer hierop af.
- Leg - na ontmanteling van het installatieterrein - een keverbank aan t.b.v. patrijs. Een keverbank is een strook grond die een halve meter hoger worden gemaakt dan het omliggende perceel. Deze verhoogde strook is drie meter breed en zo lang mogelijk. De keverbank wordt ingezaaid met een inheems mengsel van polvormende grassen en kruiden.

Literatuur

K3, 2026. Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling wijziging Blauw Kampse plas en Lingemeer 1.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2023) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie nov 2023. https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen/protocollen-vis-amfibie-reptiel-vogel.

BIJ 12, 2017. Kennisdocument Bever *Castor fiber*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ 12, 2017. Kennisdocument Poelkikker *Rana lessonae.* Versie 1.0, juli 2017. Bij12, Utrecht.

Informatiekaart Natuur. https://atlas.bij12.nl/WebViewer/index.html?viewer=ikn_pub. Geraadpleegd op 14 mei 2026.

Nationale Databank Flora en Fauna. https://ndff-ecogrid.nl/. Geraadpleegd op 14 mei 2026.

Van Deijk, J., 2025. Gestandaardiseerde monitoring van teunisbloempijlstaart.

P. de Wijer, A. Zuiderwijk& J.J.C.W. van Delft. (2009). Amfibieën en reptielen: Ringslang. Natuur Van Nederland, 9(1), 301–312.

Bijlage I Toetsingskader beschermde soorten Omgevingswet

In deze Bijlage worden de relevante onderdelen van de Ow ten aanzien van soortenbescherming samengevat. De teksten zijn grotendeels ontleend aan de '*Handreiking Toelichting natuurbescherming onder de Omgevingswet*' van het Netwerk Groene Bureaus. Voor de teksten van de Ow verwijzen we naar: wetten.overheid.nl In Bijlage I van dit rapport wordt nader ingegaan op het toetsingskader voor een flora- en fauna-activiteit

Flora- en fauna-activiteit
Een 'flora- en fauna-activiteit' in de Ow is een: 'activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten'. Er is al sprake van een 'flora- en fauna-activiteit' als het een *mogelijk* gevolg heeft voor één in het wild levend dier of plant, ongeacht of deze soort beschermd is volgens de Ow.

Als er sprake is van een flora- en fauna-activiteit, dient onder andere rekening te worden gehouden met de regels in art. 11.27 Bal (*specifieke zorgplicht)* en de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal (*vergunningplicht bij schadelijke handelingen, regels vergunningvrije gevallen*). Hoewel de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal alleen betrekking hebben op de bij wet beschermde soorten, gelden art. 11.27 en 11.28 (*voorkomen onnodig lijden van dieren*) ook met betrekking tot de niet-beschermde soorten.

Specifieke zorgplicht
De specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten is opgenomen in artikel 11.27 Bal. De specifieke zorgplicht geldt altijd en voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De specifieke zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

Het eerste lid van artikel 11.27 Bal verplicht degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben:
- alle maatregelen te nemen die *redelijkerwijs* van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen die gevolgen *zoveel mogelijk* te beperken of ongedaan te maken;
- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat *redelijkerwijs* van diegene kan worden gevraagd.

In het tweede lid van artikel 11.27 Bal is de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten nader uitgewerkt. Hierin staat dat de plicht 'in ieder geval' (dus een niet-limitatieve opsomming) inhoudt dat voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt

nagegaan of er aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van bepaalde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie. Het gaat (samengevat) om de volgende soorten:

- Vogelrichtlijn-soorten en geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten,
- Habitatrichtlijn-soorten,
- nationaal beschermde soorten,
- dieren of planten die zijn opgenomen op de *Rode Lijsten*, en
- voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

Als er aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van bovengenoemde soorten, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten. Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben.

Interpretatie specifieke zorgplicht

Het Bal geeft aan waaruit de specifieke zorgplicht in ieder geval bestaat. De reikwijdte van de specifieke zorgplicht is op dit moment nog niet duidelijk. De formulering van de specifieke zorgplicht laat veel ruimte voor interpretatie die (nog) niet nader ingevuld is door provincies. De interpretatie van de reikwijdte van de specifieke zorgplicht van Waardenburg Ecology is gebaseerd op *expert judgement* en het voorstel van Hunink (2023[1]).

Rode lijst soorten(groepen)

Wij richten ons in de natuurtoets op *alle* Rode lijst soorten, dus niet alleen op ‘dieren en planten’. Dit is dus inclusief korstmossen, paddenstoelen en schimmels. Daarbij worden álle (categorieën) Rode Lijst-soorten meegenomen: gevoelig, kwetsbaar, bedreigd en ernstig bedreigd. Uitgangspunt daarbij is dat de specifieke zorgplicht een focus vergt op de mogelijke nadelige gevolgen op de staat van instandhouding van soorten en niet zozeer op nadelige gevolgen voor ieder exemplaar afzonderlijk.

Onderzoeksinspanning

Iemand die een flora- en fauna-activiteit wil verrichten op een plek, moet controleren of er aanwijzingen zijn dat op die plek of in de buurt kwetsbare soorten voorkomen. Onduidelijk is welke onderzoeksinspanning verricht moet worden. Waardenburg Ecology vult deze onderzoeksverplichting in door het raadplegen van de NDFF en een habitat-geschiktheidsbeoordeling.

[1] Hunink, S. 2023. Voorstel invulling specifieke zorgplicht FF-activiteiten Ow. LinkedIn bericht 30 oktober 2023.

De soortenbeschermingsregimes

In het Bal wordt onderscheid gemaakt in drie beschermingsregimes. De regels voor een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten worden gegeven in:

- § 11.2.2: omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn (*Vogelrichtlijnsoorten*). Dit betreft alle van nature in Nederland voorkomende vogels conform art. 1 Vogelrichtlijn
- § 11.2.3: omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn (*Habitatrichtlijnsoorten*). Dit betreft soorten, genoemd in Bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, Bijlage II bij het verdrag van Bern of Bijlage I bij het verdrag van Bonn.
- § 11.2.4: omgevingsvergunning andere soorten (*andere soorten*). Dit betreft soorten genoemd in Bijlage IX behorende bij art. 11.54 Bal.

Onder iedere paragraaf (11.2.2, 11.2.3 en 11.2.4) zijn de vergunningplichtige gevallen en de vergunningvrije gevallen aangegeven. In de Omgevingswet wordt niet meer gesproken over verbodsbepalingen waarvoor een ontheffing of vrijstelling kan worden verleend zoals onder de Wet natuurbescherming, maar over schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningplichtig geval. Er geldt een vergunningplicht voor schadelijke handelingen bij:

- vogels op grond van artikel 11.37, eerste lid Bal,
- dier- en plantensoorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bonn en Bern op grond van artikel 11.46, eerste lid, Bal, en
- dieren van Bijlage IX, onder A van het Bal op grond van artikel 11.54, eerste lid, Bal.

De inhoud van de schadelijke handelingen komt overeen met de verbodsbepalingen van de soortenbeschermingsregimes uit de voormalige Wet natuurbescherming, aangezien deze rechtstreeks voortkomen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en internationale Verdragen en betreffen de volgende schadelijke gevallen:

- het opzettelijk doden en vangen van soorten;
- het beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen van dieren, niet zijnde vogels;
- het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, eieren of wegnemen van nesten van vogels;
- het opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren;
- het (ver)storen van dieren volgens de beschermingsregimes soorten Vogelrichtlijn en soorten Habitatrichtlijn. NB geldt voor vogels niet als er geen sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de vogelsoort;
- het plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten.

BESCHERMDE SOORTEN

Voor beschermde soorten zijn in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) schadelijke handelingen benoemd en bestaan soortlijsten waarnaar verwezen wordt in het desbetreffende artikel.

- Europees beschermde diersoorten en plantensoorten

Soortenlijst	*Schadelijke handelingen en soortenlijst beschreven in:*
- Vogelrichtlijn	art 11.37 Bal

- Habitatrichtlijn, Bijlage IV	art 11.46 Bal
- Andere beschermde dier- en plantensoorten	
Soortenlijst	*Schadelijke handelingen en soortenlijst beschreven in:*
- Bijlage IX	art 11.54 Bal
A. zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers	art 11.54 Bal, 1e lid, onder a
B. vaatplanten	art 11.54 Bal, 1e lid, onder c
- Vogels met jaarrond beschermde nesten	
- Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten	RVO en provincies

Uitzonderingen vergunningplicht en vergunningvrije gevallen

Voor instandhoudings- en passende maatregelen in het kader van het bereiken van Natura 2000-doelstellingen geldt een uitzondering van de vergunningplicht voor schadelijke handelingen. In het Bal zijn verder een aantal vergunningvrije gevallen aangewezen per beschermingsregime waarvoor geen vergunningplicht geldt. Hoewel er enkele verschillen zijn, betreft het onder meer de volgende gevallen:

- In een programma aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. een Natura 2000-beheerplan).
- In een omgevingsverordening aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. de door de provincie aangewezen soorten en handelingen).
- Bij ministeriële regeling aangewezen flora- en fauna-activiteiten (In art. 4.31 van de Omgevingsregeling zijn de flora- en fauna-activiteiten die genoemd zijn in art. 11.54 Bal aangewezen als vergunningvrij voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen of inrichting van gebieden (incl. gebruik) voor de soorten in Bijlage VIIc Or).
- Flora- en fauna-activiteiten die aantoonbaar worden uitgevoerd conform een per ministeriële regeling aangewezen gedragscode.

Beoordelingsregels vergunning

Een vergunning wordt alleen verleend als is voldaan aan de beoordelingsregels in § 8.6.2 Bkl. De beoordelingsregels verschillen per soortenbeschermingsregime (uitgewerkt in art. 8.74j t/m art. 8.74l Bkl), maar komen kort gezegd neer op de beoordeling:

- of er geen andere bevredigende oplossing is,
- of de activiteit nodig is vanwege een genoemd wettelijk belang, en
- of de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.